

Posudek vedoucího diplomové práce

Název práce: Kompetence důvěryhodnosti pro legitimizaci sociální práce (Ohrožení, poškození, příležitosti rehabilitace)

Autor práce: Bc. Milan Graus

Obor studia: ESP

Posudek vypracoval: dr. Ján Mišovič, CSc.

Datum: 22. 4. 2016

Autor zpracoval téma důvěry, s nímž se prakticky v oblasti teorie sociální práce zatím příliš neparčuje. Ne že by se podobný pojem nevyskytoval, zdůrazňuje se role důvěryhodnosti sociálního pracovníka, ale v obecnějším pojetí toto téma i pojem absentuje. O to více stojí za pozornost rozpracování kategorie důvěry. Jde převážně o uplatnění teoretického přístupu ilustrovaného výpověďmi dvou sociálních pracovníků i vlastními zkušenostmi autora.

Úvodní část přibližuje biologické i sociální předpoklady prosociálního chování člověka vyúsťující do vytváření důvěry a sociálního kapitálu. Dokreslující výpovědi z polostrukturovaného rozhovoru jsou komentovány a zařazovány do celkového kontextu. Takový postup volí autor v celém textu.

Druhá kapitola analyzuje podstatné faktory lidské existence vyjádřené prostřednictvím potřeb, hodnot, rodiny a kultury. Zohledněny jsou hodnoty sociálních pracovníků i hodnoty znevýhodněných sociálních skupin. Do tématu je zakomponováno formování důvěry na primární úrovni, v rodině.

V navazující části je kategorie důvěry zařazena do etických kontextů. Zdůrazňuje se zejména etika povinnosti, etika cnosti a z nichž vyplývající etická dilemata, podpořena konkrétními zkušenostmi informátorů.

Čtvrtá kapitola pojednává o důvěře v prostředí lidských interakcí. Různorodé vztahy, jež mohou vyústit jak ve spolupráci, tak v konflikt, se vyznačují emočními aspekty, které určitě stojí za pozornost.

Pátá kapitola se orientuje na roli důvěry ve vztahu sociálního pracovníka a klienta a na možnosti rozšiřovat své kompetence z hlediska důvěry. Připomíná prostor, který v tomto směru vytváří vzdělávání a metodické směrnice, spolu s etickými kodexy. Zabývá se i okolnostmi ohrožujícími důvěru, syndromem pomáhajícího a syndromem vyhoření.

Závěrečná kapitola naznačuje mechanismy, které mohou napomáhat k obnově, resp. posilování důvěry, současně uvádí i faktory intervenující v neprospěch důvěry. Za jeden z hlavních momentů v tomto směru považuje nakládání s mocí.

Autor předložil jedno z možných zpracování náročného téma, které v oblasti sociální práce hledá teoretické zakotvení. To ho vedlo k využití filozofických, sociologických, psychologických a neposlední řadě etických přístupů. Práci je možné chápat i tak, že otevírá diskusi. Domnívám se, že předkládaná práce požadavky na diplomovou práci naplňuje, proto ji doporučuji k obhajobě.

Ján Mišovič